

DPN 6307

1) वसन्ताद्यर्चन
2) नीलकण्ठ गमन विधि
3) गोदान विधि
4) तर्पण विधि

WASANTĀDYARCANA
NĪLAKANTHA GAMANA VIDHI
GODĀNA VIDHI
TARPAṆA VIDHI

Run. No. 6998

Cat. No. 10

Micro. No.

Subject Ritual

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt.- New. / Maith.- New. / New.- Nep. /

Size in cms. 13.8 x 8.5

Folios 36 Lines (in a page) 5/7

Compl. / Incompl.

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor

राजेन्द्र श्रेष्ठ

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place

Rajendra Shrestha

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition : fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

(१) वसन्ताद्यर्चन

शुति गरुडो शाय नमः ॥ अथ वसन्ताद्यर्चनं ॥ अद्येत्यादि ॥
इति वसन्ताद्यर्चनम् ॥

P.T.O.

(२) नीलकण्ठ गमन विधि
श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ नीलकण्ठ गमनविधिः ॥ ॐ नमो नीलकण्ठाय ॥
इति नीलकण्ठविधि ॥

10 (३) गोदान विधि
अथ गोदा (न) विधि
साधा न्छवने चतुरस्रम मण्डल द्यके ॥ लेखन दाय ॥
इति गोदान विधि ॥

5 (४) तर्पण विधि
अथ तर्पण विधि ॥ शुद्धासने उपबिम्बा चम्प ॥ कुशान्तिनादिन्यासाय ॥
इति तर्पण विधि ॥

15

10

5

5

10

15

20

25

0 CMS

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25

15
श्री गणेशाय नमः ॥ ॥ अथ वसुधाध्वनं
॥ अथेत्यादि ॥ अमुक गोत्रोत्पन्नस्यामुक
स्य सकल विद्या प्राप्तिस्तु सर्व लोकरञ्जः
नमहैश्वर्या पूर्वे श्री पञ्चम्या वसंताः
घट्ट परिवार युक्तामार्चनमहं करिष्ये ॥
इति संकल्प ॥ ॥ गणपति पूजा ॥ ॐ गण

10
नां त्वेति ॥ गणपतये माया दिकं दत्त्वा
॥ प्रार्थयेत् ॥ वक्रतुल्यमहं कायः सूर्य
कोटि समप्रभ ॥ अविष्टं कुरु मे दे
व सर्व कार्येषु सर्वदा ॥ दीपं संपूज्य
॥ ॐ इदं विद्मः ॥ नमोस्तु नंतायेति ॥
नतः कलशस्थापनं ॥ ॐ आजिष्णु क

लशं ॥ जलेनापूरणं ॥ ॐ आपो हिष्ठा
॥ हिरं रायं ॥ हिरण्यवर्णं ॥ यव ॥ य
वोसि ॥ दुर्वी ॥ ॐ काराहात्काराहात् ॥ प
ल्लवान् ॥ ॐ अश्वत्थेवो ॥ पूर्णपात्रं ॥
ॐ पूर्णद्वीति ॥ वस्त्रं ॥ ॐ वसोः पवि

त्रमसि ॥ तत्र कलशं प्रार्थयेत् ॥ ॐ क
लशस्य मुखे विष्णुः करोठि विष्णुसमा
श्रिता ॥ मूले तस्य स्थितो ब्रह्मा मध्ये
मातृगणस्मृताः ॥ कुक्षौ तु सागराः स
प्त सप्तद्वीपा वसुधराः ॥ ऋग्वेदोऽथ

15
यजुर्वेद सामवेद सूत्रधर्माः ॥ अंगै
श्वसहिताः सर्वे कलशानुसमाश्रिताः
॥ हस्ताजलिं वधा ॥ देवदानवसंवादे
मथ्यमाने महोदधौ ॥ उत्पन्नो सितदाकुं
भो विधतो विष्णुना स्वयं त्वयि सर्व
तीर्थानि देवसर्वे त्वयि स्थिता ॥ त्वयि

10
सर्वानि भूतानि त्वयि प्राणानि स्थि
ता ॥ शिवस्वयं त्वमेवासि विष्णुस्त्वय प्र
जापतिः ॥ आदित्यावसवोरुद्रा विदेवा ॥
5 सप्तैतकाः ॥ त्वयि तिष्ठन्ति सर्वे पि यंतः
कामफलप्रद ॥ त्वत्प्रसादादिमां पूजा
कर्तुमीहे महोदध ॥ सानिधं कुरु दे

15
वेश सर्वकामफलप्रदः ॥ ॐ तत्सत्त्वा
मीति वरुणमावाह्यपूजयेत् ॥ ॥ गण
पत्मादिपञ्चायन ॥ विनायकादिपञ्च
लोकपाल ॥ गौर्यादिषाडशमातृका
॥ इन्द्रादिदशदिग्पाल ॥ वीरभद्रादि
सकादशरुद्रा ॥ धातादिद्वादशादित्य

10
5
श्रुवाद्यष्टवसवः ॥ आवाहदित्यष्टम
रुतः ॥ ईश्वराद्यदिदेवता ॥ अग्न्यादि
प्रत्यदिदेवता ॥ गणपतिब्रह्माविष्णुरु
द्रार्कवनस्पतिदेवता ॥ ॥ तत्रकलशः
कामदेवं ध्यायेत् ॥ रक्तवर्णी रक्तभूषः
वामदक्षिणयोः प्रिये ॥ इति प्रीतिविशे

15
भाचं पुष्पवाराधनुर्दृष्टम् ॥ गौरव्याः
मौरति प्रीतिः क्रमेण मणिभूषणैः ॥ प
प्रतामूलहस्तौ च रक्तवस्त्रविराजिते ॥
दिवाभरणाभूषे च पुष्पदामविराजि
ते ॥ ॥ श्रीकामदेव इहा गच्छ इतिष्ठ ॥
पाद्यादिभिः संपूज्य ॥ ऐं ह्रीं श्रीं श्रीं कामा

10
यनमः ॥ २ ॥ श्रीं श्रीं ३ रत्येनमः ॥ श्रीं
श्रीं प्रीत्येनमः ॥ वसंतं गौरवरीं च सु
धापूरीं घटान्वितः ॥ दक्षहस्तौ न विध
तं वामे पुष्पसमुच्चयं ॥ ॐ वृं वराज इहा
गच्छ इतिष्ठ ॥ ॐ वृं वराजी यनमः ॥
ॐ वृतां कुरय नमः ॥ पंचवारोभ्यो नमः

ॐ भुमरेभ्योनमः॥ ॐ इक्षुवापायनमः॥
ॐ विकारेभ्योनमः॥ ॐ मलयानिलेभ्योन
मः॥ ॐ कोकिलेभ्योनमः॥ ॐ मधवेनमः
ॐ माधवायनमः॥ ॐ अशोकायनमः॥ ॐ
कालायनमः॥ ॥ अक्ष॥ दीप॥ नैवेद्य॥
पक्वात्र॥ तांबूल॥ पूगीपरलादिलमर्पये
त्॥ इत्यभ्यर्च्य च ध्वांजलिना जापस्तोत्रं पठे

त्॥ ॥ ॐ नमस्तो सर्वसिद्धीनां हेतवे प्रमथा
त्मने॥ सुरसुरर्षिमनुज नारी विन्नः प्रमा
थिने॥ नमोस्तु पंचवाणाय जगडाहूतः
कारिणे॥ मन्मथाय जगन्नेत्र रतिप्रीति
प्रियायते॥ वशनाय नमस्तुभ्यं वक्षगुल्य
लटाश्रय॥ सहस्रमुखसंवास कामदूताः
यवेनमः॥ अशोकश्च विशेषकश्च कामस्त्री

शोकनाशनः ॥ शोकार्त्तहरमे नित्यमानः
नंदजनस्वमे ॥ अथादिकालपर्यन्तं काल
रूपो महाबलः ॥ कालते देवयः सर्वं तस्मै
कालात्मने नमः ॥ ॥ इति वसनाद्युर्वन ॥ ॥
ततः सरस्वतीयथाशक्तिः पूजयित्वा ॥ ज
पस्तोत्रविधाय ॥ ॐ सरस्वति नमस्तुभ्यं ॥
व्यासादीनां मुखस्थिता ॥ समवारी प्रकाशा

यवरदा भवभारती ॥ इति सरस्वत्युर्वनं ॥
ततः वसन्तरागे श्लोकद्वयं पठेत् ॥ पद्माप
योधरतटीपरिरम्भलग्न काश्मीरमुद्रि
तमुरे मधुसूदनस्य ॥ व्यक्तानुरागमिवः
खिलदनमखेदस्वेतं वपुः पूरमनुपूरयतुः
प्रियम् ॥ १ ॥ वसन्ते वासनी कुसुमसुकु
मारैश्च यवैर्भ्रमन्ती कान्तारे वहुविहि

तकृष्णानुशरणं ॥ अमन्दकन्दर्पज्वल
जनितविनाकुलतया वलदाधांरुधां ॥
सरसमिदमूवेसहचरी ॥ ललितलवंग
लेति ॥ दरविदलितमल्लीवसिचंचयत्यरग
प्रकटितप्रदवासेर्वीसयनकाननानि ॥ इह
हिदहतिवेतः केटकीगन्धवन्धूपसरव
समधारणप्राणवद्गन्धवाहः ॥ ॥ अत्रवस

नीकथा ॥ दक्षिणादानं ॥ कलशविस्पर्जनं ॥
कलशोदकेनाभिषिञ्च्य ॥ यन्मनाद्याशीर्वा
दम् ॥ इतिवसनाद्यर्चनम् ॥

15
श्री गणेशाय नमः ॥ नीलकरागमन विधि ॥
ॐ नमो नीलकराय ॥ वेङ्ग गंगा प्रवेश ॥ वेङ्ग
गंगा जले स्नात्वा तीर्थगः प्राग्यथा विधिः ॥
ततः कुशोदकं कुर्यात्संकल्पं प्रतिगृह्यते ॥
॥ म्रदादि ॥ अमुक गोत्रः श्री अमुक नाम
शर्मा हं यथा कामः श्री वेङ्ग गंगायां स्नान
महं करिष्ये ॥ ॥ धनं लिङ्गि भूल गंगा वने ॥

10
संखाये ॥ लुप्ति धेनवे ॥ स्नान संकल्प ॥
म्रदादि ॥ अमुक गोत्रः श्री अमुक नाम
शर्मा हं यथा कामः श्री विभूल गंगायां
स्नान महं करिष्ये ॥ ॥ विभूल गिरि पर्वत
धगये ॥ ॐ विभूल दिततः पश्य नारो ह्ये
छनैः शनैः ॥ स्मरं रुधिया शिवं साक्षाद्
क्लिप्रदायकं ॥ तमारो हरा मात्रेण रुद्रः

लोकेमहीयते ॥ नीलकराया नामक
 यावने ॥ धनलकरिविनायकदर्शनं ॥
 ॐ नमो भिन्नं जनाभाय शकृदायार्जिनाश
 ने ॥ हेरं वाय गतो शाय रुद्राज्ञापलिते न
 मः ॥ नमस्कारं ॥ धनं लिखे जपालदर्शनं ॥
 ॐ नमो भिन्नं जनाभाय महाकालाय दं वि
 रो ॥ कल्याणकामिने वाय श्वेत्तपालाय

वेनमः ॥ भैरवकुरुदर्शनं ॥ अति तीः
 क्षणमहाकाय कल्याणदहनोपम ॥ भैर
 वाय नमस्तुभ्यं मनुजं दातुमहर्षि ॥ नील
 करादर्शनं ॥ सर्वतीर्थजलावाप्तदेवर्षि
 गरासेविते ॥ दर्शनेन शिवाधारपुनीहि
 सर्वकामदं ॥ दूरुवत्पुण्यम ॥ स्नानविधि
 ॥ नमस्कारहस्तोजलिना ॥ ॐ नमो नीलः

15
कराय त्रिलोचनाय भू लिने ॥ भूलहस्ताय
रुद्राय देवेशाय नमो नमः ॥ ॥ अथादि ॥ वा
क्यं ॥ ॐ तत्सत् ॥ ॐ विष्णु ॥ ॐ अमु गो वामु
क नाम शर्मा हं मम श्री ३ नीलकरा सदाशि
व सुप्रसन्न हार कायकाङ्क्ष ने जनिता शेषपा
पक्षयार्थं यथाशास्त्रे म फल प्राप्ति कामन
या स्वेष्ट देवता सुप्रीति पूर्व क श्री ३ उ मा महे

10
5
भर संपन्न के रस्मिं नीलकरा रुद्रे स्नानम
हं करिष्ये ॥ इति स्नान वाक्यं ॥ अथ क्षमास्तु
ति ॥ अपराध स हस्ताणि कियते हर्निसं न
या ॥ दासो हं इति मां भक्त्या क्षमस्व पर मे श्वरः
॥ भू मे स्वलिता पादानां भूमि रे वा वलं वः
नं ॥ त्वयि जाता पराधानां त्वमेव शरणं नः
मः ॥ ॥ संधात पण नित्य कर्म कारयेत् ॥

15
दहनसंप्रवोपचारपूजायाय॥ भवयथाश
क्तिवस्तुदि रत्न दक्षिणा छाया॥ ॐ स्वर्गो रौ
प्यमयं पद्म तासुभूलदिकं वयत्॥ उक्षंता
प्रमयं वैतदुहानेशाननो सुते॥ ॥ जप। को
त्रप्रकोयाय॥ ह्यपुकुदु सायं संख्यास दीप
प्रदानयाय॥ नीलकण्ठ महादेव मदं क्रिपः
रितोषितः॥ दीपं प्रदानयद्दत्तं दिव्यवक्षुप्र

10
दीभवः॥ इति दीपदानं॥ ॥ कुशपुत्रिकास्त्राः
नयावके॥ ॥ ॐ कुशो सि कुशपुत्रो सि ब्रह्मः
5
स्मानिर्मितः पुरा॥ त्वयि स्नाते तु स स्नातो य
स्य दं शुभिवन्धनम्॥ ॥ इति नीलकण्ठविधिः॥

15
अथ गोदाविधि ॥ सायह्यवने चतुरस्र
ममराउलदयके ॥ लंखनहाय ॥ ॐ स्वस्तिन
इन्दु ॥ वन्दन ॥ यदद्यगव ॥ सिन्दूर ॥ ॐ
जविहदा ॥ जजमका ॥ ॐ यशोपवीतं ॥ स्वा
न ॥ ॐ माः फलनी ॥ दुदुबोला ॥ ॐ पयः प
थिमा ॥ पुवा. सिवि ॥ ॐ धान्यमसि ॥ कोश

10
5
फलविपोत ॥ ॐ रक्षोहरां ॥ घराठ ॥ अ
लं कर्णमसि ॥ हल ॥ ॐ अनिभक्षम
सि ॥ धूप ॥ ॐ धूरसि ॥ दीप ॥ ॐ ते जोति
नैवेद्य ॥ ॐ अन्नपते ॥ ॥ ततः पूजनं ॥
ॐ गवेइदमासनं नमः ॥ पुष्पं नमः ॥ एवं
वाक्यन ॥ पादार्घ्यं ॥ हस्तार्घ्यं ॥ वन्दन ॥ पु

15
षा ॥ यज्ञोपवीत ॥ धूप ॥ दीप ॥ अत्र गन्धा
दि ॥ स्तोत्र ॥ या लक्ष्मी सर्व भूतेषु या च देहे
ष्ववस्थिता ॥ धेनु रूपेण सा देवी दातु पापं
व्यपोहतु ॥ ॥ धन ब्राह्मण पूजा ॥ यथा गो
वाय ब्राह्मणाय नमः ॥ स्तुवं
हस्तार्थ ॥ शन्दन ॥ यज्ञोपवीत ॥ पुष्प ॥ धूप

10
5
षा ॥ दीप ॥ अत्र संकल्प ॥ अत्र गन्धादि ॥
दातव्य विय ॥ ॐ गवामंगेषु तिष्ठति ॥ सुव
नानि चतुर्दश ॥ यस्मात्तस्मादियं मे स्या
दिह लोके परत्र च ॥ यस्मात्सं पथि वी स
र्व ॥ धेनु केशव संनिभं ॥ सर्व पाप हरा
गाव वतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥ स्तुत र गो

15
दानं दातव्यं ॥ ब्राह्मणेन ददस्व ॥ तिलकु
शमादाय ॥ अद्य भेतवारा हेत्मादि ॥ य
था गोत्रस्य सर्वदुरितोपशान्त्यर्थं यथा
गोत्राय सुकनामशर्मणे ब्राह्मणाय इ
मां गां रुद्रदेवतां तुभ्यमहं संप्रददे ॥ ब्रा
ह्मणेन त्वसि ॥ कोदात् ॥ एतत् गोदान
कृतप्रतिष्ठासिद्धार्थं हिरण्यमग्निदेवतं

10
दक्षिणां तुभ्यमहं संप्रददे ॥ गोपुच्छेन
अविशेषं ददे ॥ ॐ आपोहिष्ठा ॥ आसीवा
5 द ॥ इति गोदानविधिः ॥

अथतर्पणविधिः॥ शुद्धासने उपविश्या
 वम्य॥ कुशतिलादिन्यादाय देशकालोत्त
 कीत्य अमुकगोत्रं अमुकनामाहं उपा
 तसकलदुरितशयाय ब्रह्मवाक्ये देवभ्य
 मनुष्यपितॄणां स्वपितॄणां च तर्पणमहं क
 रिष्ये॥ इति संकल्प॥ ब्रह्मादयो देवा इहा

गच्छतु गच्छतु॥ एतान् जलांजलिनिः
 स्त्रावाह्य॥ प्राङ्मुखो देवतीर्थेन कुशो
 पग्रहपाणिभुक्ततिलयवमिश्रेण वा
 रुक्मैकांजलिं दद्यात्॥ ॥ ब्रह्मास्तृप्यतां
 ॥ विष्णुस्तृप्यतां ॥ रुद्रस्तृप्यतां ॥ प्रजाप
 तस्तृप्यतां ॥ देवास्तृप्यतां ॥ ऋषयस्तृप्यः

^{राम}
 तां॥ पुरा^{राम}य्यस्य तां॥ इतरा^{राम}य्यस्य तां॥
 तां॥ संवत्सरसाययस्य तां॥ देवास्य तां॥
 ॥ अप्सरस्य तां॥ देवान्गास्य तां॥
 नागास्य तां॥ सागरास्य तां॥ पर्वतास्य
 तां॥ सरितस्य तां॥ मनुष्यास्य तां॥
 ॥ यक्षास्य तां॥ रक्षांसि^{रक्षांसि}स्य तां॥ वि
 शाखास्य तां॥ सुपर्णास्य तां॥ भूतानि

तां॥ पशवस्य तां॥ वनस्पतयस्य
 तां॥ ओषधयस्य तां॥ भूतगामवतु
 र्भुजस्य तां॥ ॥ उपरीतिप्रादुरेवो^{उद्व}
 र्वावा^{देव}देवतीर्थवर्तिराम^{यवो}देवेनैव वा
 तर्पयेत्॥ ॥ मरीचिस्य तां॥ अत्रिस्य
 तां॥ अंगिरास्य तां॥ पुलस्य तां॥ पुल
 हस्य तां॥ ऋतुस्य तां॥ वशिष्ठस्य

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25

तां॥ भृगुस्तप्यतां॥ नारदस्तप्यतां॥ कव्यं
 ॥ उतराभिमुखो भूत्वा सनकादयस्तपसं
 नुष्ठा इहा गच्छन्तु इतिष्ठन्तु गच्छन्तेतां
 जलिनं आवाहय॥ मनुष्यतीर्थेन जलतिः
 लमि श्रौद्धौद्धेन जलिनं दद्यात्॥ सनकस्त
 प्यतां॥ सननस्तप्यतां॥ सनातनस्तप्यः

तां॥ कपिलस्तप्यतां॥ आरुणिरस्तप्यतां॥
 ॥ वीरुस्तप्यतां॥ पंचशिखास्तप्यतां॥
 ततः दक्षिणमुखपातितः वामजानु पितृ
 तीर्थेन सतिलां जलित्वेन पितृतर्पयेः
 त्॥ कव्यवादादयदिव्यपितर इहा गच्छ
 न्तु इतिष्ठन्तु गच्छन्तेतां जलिनित्यावा
 हयेत्॥ स्वप्नादिपात्रमादाय॥ पितृतीर्थे

न. द्विगुणादर्भ. कृष्णतिल मिश्रितान्. त्रीं
 त्रीं जलांजलिं दद्यात् ॥ ॥ कवावादादयस्त
 प्यतामिदं सकुशतिलोदकं तस्मै स्वधान
 मः ३ ॥ अनलसूप्यतामिदं सकुशतिलो
 दकं तस्मै स्वधानमः ३ ॥ सोमसूप्यताः
 मिदं सकुशतिलोदकं तस्मै स्वधानमः ॥
 जमसूप्यतामिदं सकुशतिलोदकं तस्मै

स्वधानमः ३ ॥ यमसूप्यतामिदं ३ ॥ अ
 र्यमासूप्यतामिदं ३ ॥ अग्निष्वात्तासुः
 प्यतामिदं सकुशतिलोदकं तेभ्यः स्वधा
 नमः ३ ॥ सोमसूप्यतामिदं ३ ॥ वह्निष
 दसूप्यतामिदं ३ ॥ यतुर्दशयम इहाः
 गच्छतु. इहतिष्ठतु. गच्छतु. त्वेतांजलिनिष्पा
 वाहये स्वप्नादिपात्रमादाय. पितृतीर्थेन

15
द्विगुणादर्भेन त्रीन् त्रीन् जलांजलिं दः
घात ॥ यमाय नमः ३ ॥ धर्मराजाय न
मः ३ ॥ मृत्यवे नमः ३ ॥ अन्नकाय नमः
वैवस्वताय नमः ३ ॥ कालाय नमः ३ ॥ स
र्वभूतक्षयाय नमः ३ ॥ औदुम्बराय नमः
मः ३ ॥ दध्राय नमः ३ ॥ अनिलाय नमः
३ ॥ परमेश्विने नमः ३ ॥ वक्रोदराय न

मः ३ ॥ विद्याय नमः ३ ॥ विष्णुप्राय
नमः ३ ॥ ॥ ततः आगच्छतु मे पितर ३
मान् गृह्णन्ते पांजलिं निति पितृमावाहय
॥ अथासुक्तं गोत्रास्मत्पितरसुक्तं नाम व
सुस्वरूपरूप्यतामिदं सकृशतिलोदकं त
स्यैस्वधानमः ३ ॥ पितामह रुद्रस्वरूपरू
प्यतामिदं सकृशतिलोदकं तस्यैस्वधानमः

15
३ ॥ प्रपितामह आदित्यस्वरूपरूपतामि
दंसकुशतिलोदकंतस्मैस्वधानमः ३ ॥ त
प्यधं ३ ॥ रुतत्कमेरा. मात ॥ मातामहा
दि. सकुशतिलोदकंददेत ॥ तप्यधं ३ ॥
आब्रह्मसंभपय्यनंदेवर्षिपितृमानवाः
॥ पितृवंशमजायेव. मातृवंशतथैवय ॥
गुरुस्वसुरवन्धूनां. येवा न्येवान्धकामजा

10
॥ अतीतकुलकोटीनां. सपुद्गीपनिवासि
नां ॥ आब्रह्मभुवनलोका. निदमस्तुतिलो
दकैः ॥ येवास्माकं कुलजाता. अपुत्रो गोत्र
शी मृता ॥ ते सर्वे तु प्रिमाया तु. वस्त्रनिष्पी
दितोदकैः ॥ वस्त्रनिष्पीद्य ॥ तर्पणी कुशाश
नपरित्यज्य ॥ येषां चितानवभ्राता. नपुत्रो
नवगोत्रिभिः ॥ ते सर्वे तु प्रिमाया तु. मयोरु

ॐ: कुशोत्साधा ॥ ॥ ततः हस्तौ पादौ प्रक्षाल्या
नम्य ॥ इति तर्पणविधिः ॥

15

10

5

0

CMS

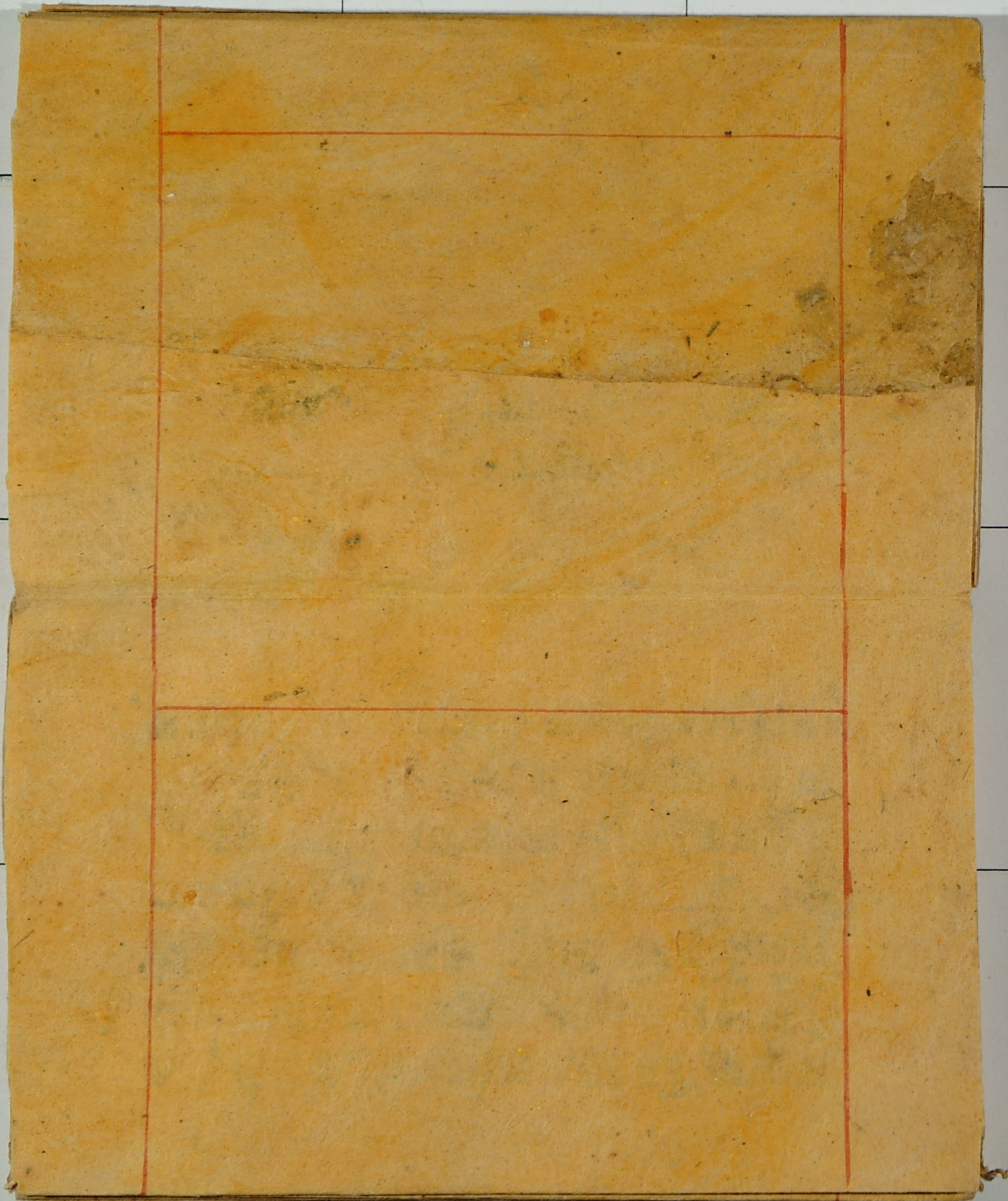
5

10

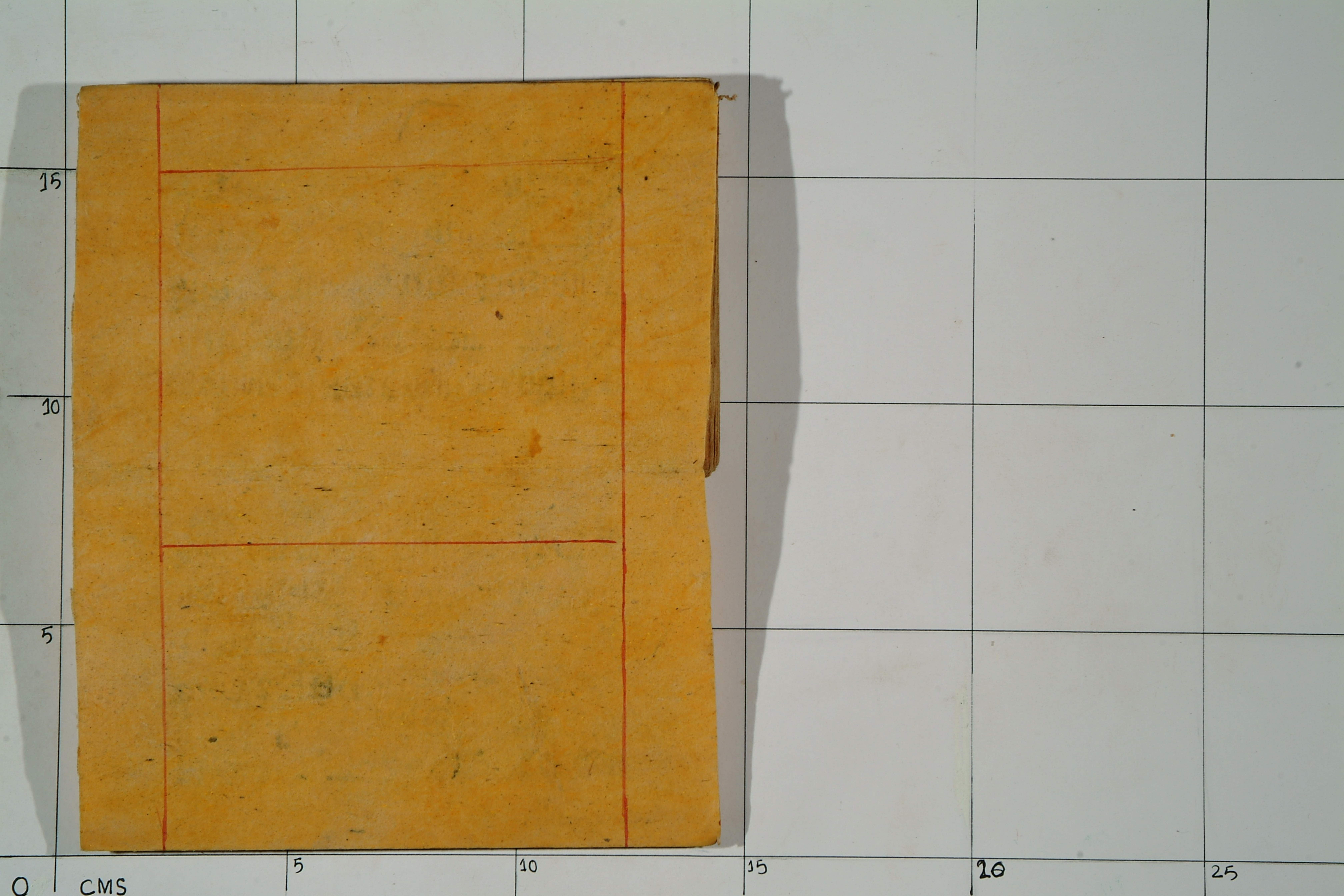
15

20

25

15

10

5

0

CMS

5

10

15

20

25